

C

R

U

X

Årsmelding
2023

CRUX
Crux oppfølgingscenter

Mestring og felleskap

Crux er et fellesskap og et tilbud vi skaper sammen; deltakere, frivillige medarbeidere, ansatte, og gode samarbeidsparter. Alle har vi behov for å oppleve mening og trygghet i hverdagen, og å stå i relasjoner som gir oss mot til være mennesker i vekst og utvikling.

Noen av høydepunktene i 2023:

- Utviklingen i UNG Crux
- Hekkan så bra! Minnekonserter
- Tematreff & turer

Vi ønsker å være i utvikling, og bidra til et enda bedre oppfølgingstilbud for våre deltakere.

Vi ser med glede og forventning frem til gode opplevelser, fellesskap, samtaler, samarbeid, nye utfordringer og muligheter i 2024.

Kjetil K Tjessem
Virksomhetsleder
CRUX Crux oppfølgingscenter

Innhold

Slik jobber vi	s. 4
Hverdagen	s. 8
Høydepunkter	s. 12
Satsningsområder	s. 13
Fakta og tall	s. 14
Fokus i 2024	s. 16

CRUX Crux oppfølgingscenter

- Meningsfulle og fellesskapsbyggende aktiviteter, herunder arbeidstrening
- Støttende samtaler og veiledning
- Helhetlig oppfølging i samarbeid med relevante instanser

Crux oppfølgingscenter (etablert 2006) har tilhold i enebolig sentrumsnært i Sandnes.

Crux oppfølgingscenter er et rusfritt tilbud for mennesker med rushistorie som ønsker å bruke oss som del av sitt endringsarbeid og sin rehabilitering. Vi er også et oppfølgings-tilbud for mennesker som soner, har sonet i fengsel eller er under friomsorgens tiltak. Noen av våre deltakere har hovedsakelig utfordringer knyttet til ensomhet, isolasjon og psykisk helse. I 2022 startet vi prosjektet UNG Crux; et tilbud for unge voksne i alder 18-40 år. I perioder hvor deltakerne opplever at det er vanskelig å komme til, eller å være en del av fellesskapet på Crux, enten på grunn av sosial angst, helseutfordringer, russug eller sidemisbruk, tilstreber vi å følge opp deltakeren individuelt eller utenfor huset.

Vårt mål er at deltakerne skal oppnå nye livshistorier, mestring og livskvalitet med økt deltakelse i samfunnet, som igjen kan være med å hindre tilbakefall til rus og kriminalitet

Vi har i 2023 hatt et driftsstyre bestående av fem medlemmer. Ordningen med lokale driftsstyrer i stiftelsen ble avvirket i 2023. Crux oppfølgingscenter avvirket driftsstyret ved utgangen av 2023.

Det meste av driftsmidlene får vi fra helsedirektoratet og Sandnes kommune. I tillegg søker vi nabokommuner, lag og foreninger, menigheter, næringsliv, justisdepartementet og offentlige prosjektmidler. Det er etablert en givertjeneste som retter seg inn mot privatpersoner som ønsker å støtte virksomheten.

Om stiftelsen CRUX

Crux oppfølgingscenter er en virksomhet i stiftelsen CRUX. Vi er en landsomfattende, ideell og diakonal aktør som tilbyr helse- og omsorgstjenester med god kvalitet på feltene rusbehandling, psykisk helsevern, oppfølging, barnevern og psykisk utviklingshemming. CRUX driver non-profit. Eventuelle overskudd går tilbake til driften. Vi ser vår virksomhet som en del av en tjenestekjede og legger vekt på samarbeid med offentlige instanser og andre frivillige organisasjoner.

I CRUX er vi medvandrere som står opp for mennesker i sårbare og utfordrende livssituasjoner, så de kan oppleve trygghet og nå sine mål. Fordi mennesker er forskjellige, er også behovene varierte og sammensatte. Derfor må vi tenke tverrfaglig og helhetlig. Både de fysiske, psykiske, sosiale og åndelige behovene skal tas på alvor.

Våre virksomheter driver ut fra et tydelig verdigrunnlag, kunnskapsbasert praksis og med arbeidsformer preget av kvalitet og læring.

Helhjertet og Raus
Dristig og Solid
- kjerneverdier

Slik jobber vi

Vi er et rusfritt oppfølgingstilbud for personer over 18 år som ønsker et trygt sosialt fellesskap og endring i livet. Deltakerne har en bakgrunn preget av psykiske helseutfordringer ofte i kombinasjon med rusavhengighet og/eller kriminalitet. Nesten alle står utenfor det ordinære arbeidslivet.

Gjennom tett, individuell oppfølging over tid, berikende aktiviteter og turopplevelser, ønsker vi å bidra til mestringserfaringer, nye livshistorier og økt livskvalitet. Vi legger til rette for et godt og meningsfullt fellesskap og personlig vekst gjennom samtaler, planarbeid, miljøterapi, fellesaktiviteter og arbeidstrening. Vi er opptatt av at *det faglige* og *det vanlige* virker sammen.

Målet med tilbudet er å legge til rette for at hver deltaker kan gå styrket videre i livet, med sine erfaringer, ressurser og muligheter. Vårt fokus i oppfølgingsarbeidet er å støtte den enkeltes innsats for nødvendige og varige endringer, med tanke på psykisk og fysisk helse, rusmiddelvaner, relasjoner og øvrige livssituasjon.

Arbeidsmetode

Våre veiledere er opptatt av at deltakerne blir bevisst på, og tar i bruk ressursene i seg selv og i omgivelsene sine, slik at de steg for steg kan få kontroll over tilværelsen og nå sine mål.

Med støtte fra helsedirektoratet har CRUX mestring og fellesskap utviklet en felles metode som skal sikre en helhetlig oppfølging i møte med hver deltaker. Den kaller vi Arbeidshjulet. Metoden legger opp til at hver enkelt deltaker følges opp systematisk i samarbeid med andre hjelpeinstanser innen sentrale levekårsområder: bolig, arbeid/aktivitet, nettverk/familie, økonomi og helse. En styrke ved metoden er at den er utformet visuelt og lett forståelig for alle parter. Dette bidrar også til at deltakerne blir godt ivaretatt ved overgangene mellom CRUX og andre instanser.

Arbeidshjulet er faglig forankret i recovery¹ og empowerment², salutogenese og Sence of coherence – SOC³, samt traumebevisst omsorg⁴.

¹ Recovery handler om å skape seg et meningsfullt og tilfredsstillende liv, slik som personene selv definerer det, både med og uten symptomer, som kan komme og gå. (<https://www.napha.no/multimedia/7002/Veileder-recovery>)

² "Empowerment er et mål, en metode som passer så vel for den profesjonelle som den ikke-profesjonelle og en pedagogisk, sosial og helsefremmende strategi. Empowerment handler om makt og maktesløshet sett ut fra at maktesløsheten ikke bare er et individuelt problem, men i høy grad sosialt, økonomisk og kulturelt betinget. Empowerment er å styrke den makt den enkelte eller gruppen måtte være i besittelse av for å endre og påvirke uhensiktsmessige forhold. Målet er at personene mer effektivt kan styre sine liv mot egne mål og behov. Det er en direkte forbindelse mellom empowerment og frigjøring". (NOU 1998:18)

³ Salutogenese retter oppmerksomheten mot faktorer som bidrar til at vi opprettholder god helse. Teorien om salutogenese (av helse – saluto, opprinnelse eller tilblivelse – genese.) gir oss en grunnleggende beskrivelse på hvordan mestring (definert som «sense of coherence») kan skapes. (Antonovsky, 1987; fra <https://napha.no/content/14219/salutogenese> - teori-og-praksis)

⁴ Traumebevisst omsorg tar utgangspunkt i hvordan krenkelser og psykologiske traumer påvirker ens utvikling og fungering. Avhengig av type, alvorlighetsgrad, varighet og tidspunkt, vil slike utviklingstraumer påvirke alle forhold ved ens utvikling; biologisk, emosjonelt, kognitivt og sosialt. (Jørgensen og Stenkopf, <https://www.rvtsvest.no/wp-content/uploads/2014/02/Artikkel3-Traumebevisstomsorg.pdf>)

Brukermedvirkning

Arbeidshjul-metoden setter deltakeren i sentrum og legger til rette for tilpasset helhetlig oppfølging ut fra deltakerens uttrykte behov. Det betyr at deltakeren kan ta eierskap til sin egen plan for å nå sine mål. Vi er også opptatt av at deltakerne medvirker til å utforme aktivitetstilbudet for øvrig på oppfølgingscenteret. I 2023 har vi:

- gjennomført ukentlige temamøter/husmøter med mål om å styrke brukermedvirkning
- tatt imot innspill fra CRUX erfaringsnettverk. Erfaringsnettverket er satt sammen av personer med erfaringskompetanse fra oppfølgingssentrene landet over. Det er brukerstyrt og har et vidt mandat. Agendaen settes i månedlige møter, og nettverkets medlemmer kan komme med innspill på alle nivåer på tjenesteområdet. Målet er å sikre høy grad av brukermedvirkning på individnivå, så vel som på systemnivå. Fra vår virksomhet har erfaringskonsulent Anne, deltatt i CRUX erfaringsnettverk. Anne har vært leder for dette nettverket
- hatt ett styremedlem med egen brukererfaring i vårt driftsstyre, frem til ordningen med driftsstyrer i CRUX ble avvirket, i Sandnes desember 2023.

I det daglige opplever vi at deltakere tar medansvar rundt praktiske oppgaver, aktivitetstilbud og for at Crux skal være et godt sted å være for alle. Vi opplever at ansatte og medarbeidere med egenerfaring innen rus og psykisk helse, og deltakere, som har et avklart forhold til egne brukererfaringer er med å skape en kultur som løfter brukerstemmen og fremmer brukermedvirkning i virksomheten.

Ansatte og kompetanse

Staben har i 2023 bestått av:

- Virksomhetsleder, sykepleier/diakon, med erfaring fra psykiatri og menighet
- Erfaringskonsulent med kompetanse innen rus, psykisk helse og endringsarbeid
- Arbeidsveileder, tømmer med erfaring fra bygg og anlegg, egenerfaring innen rus og kriminalitet
- Miljøterapeut, sosionom med erfaring fra NAV
- Prosjektleder UNG Crux, spesialpedagog med erfaring prosjektledelse i Dnk, egenerfaring fra psykisk helse
- Prosjektmedarbeider UNG Crux, fagbrev barne- og ungdomsarbeider, i sluttprosess utdanning helsefagarbeider.

Frivillige medarbeidere

I 2023 har 32 (34) personer deltatt med frivillig arbeid i miljøet, eller rundt driften av Crux. I tillegg er det registrert 10 frivillige medarbeidere i UNG Crux. Mange av våre frivillige medarbeidere har bakgrunn innen helse- og sosialt arbeid, og alle bidrar med verdifull kompetanse, medmenneskelig omsorg og stort engasjement. Vi får ofte tilbakemeldinger om at våre frivillige medarbeidere oppleves som trygge medmennesker som har gode holdninger i møte med deltakerne. Nesten alle våre frivillige medarbeidere har menighetstilknytning. Samtidig er det viktig å understreke at vi også ønsker frivillige medarbeidere med annen erfaringsbakgrunn. Pandemien påvirket sosial omgang og frivillighet.

Medarbeidere skriver under «Erklæring om medarbeiderskap og taushetsplikt», og tilbys veiledning og oppfølging, samt deltakelse på medarbeidersamling og kurs.

Tilbakemeldingene og lojaliteten fra våre medarbeidere bekrefter at de opplever det meningsfylt og flott å være med i dette arbeidet. Den innsatsen våre frivillige medarbeidere legger ned på Crux betyr svært mye for virksomheten og tilbudet her.

Det er også riktig å føye til at også ansatte på Crux yter en innsats ut over de timene en

er lønnet. Vi prøver å registrere timer som frivillige legger ned, men er sikre på at våre tall er for lave.

Samarbeid

Crux jobber for at deltakerne skal oppleve å bli møtt på sine sammensatte utfordringer, gjennom å bidra til at støtten fra tjenester samordnes. Sårbarheten ved å være i rollen som hjelpetrengende må aldri undervurderes. Et smidig tverrfaglig samarbeid mellom de instansene deltakeren trenger oppfølging fra, signaliserer at «vi står sammen med deg og har tro på deg». Dette kan øke muligheten for at endringer blir varige.

Offentlige samarbeidspartnere

- Sandnes kommune

Crux har driftsavtale med Sandnes kommune gjeldende for perioden 2022-2025. Vi opplever et godt samarbeid med administrasjon, politiske miljø og Mestringsenheten i kommunen. Vi deltar i ansvarsgrupper når det er ønsket, og har regelmessig kontakt med ruskonsulenter, Recoveryhjelpa og saksbehandlere på NAV.

Barneverntjenesten i Sandnes og Bergen bruker lokalene våre til samvær med tilsyn på tidspunkt hvor vi ikke selv bruker lokalene. Det er flott å høre at kvaliteten på samværene oppleves bedre både for barn og voksne i våre lokaler fremfor å benytte offentlige kontor og møterom.

- Kriminalomsorgen

Crux har samarbeidsavtale (oppdatert 06.10.23) med Kriminalomsorgen region sør-vest og med Stavanger fengsel. Vi opplever et godt samarbeid med regionskontor, fengsel og friomsorgen. Innsatte ved Åna fengsel avd Rødgata benytter seg av Kveldsåpent på Crux. Innsatte ved Auklend overgangsbolig med frigangsavtale deltar på Crux. Frem til kvinneavdelingen ved Stavanger fengsel ble nedlagt arrangerte vi Damenes aften i fengselet, og vi har deltatt på Servicetorg ved Åna fengsel. Vi har dialog med Sandeid fengsel med tanke på informasjon til innsatte, og er åpne for samtaler med innsatte i Stavanger fengsel og på Åna fengsel. I tillegg til dette har vi regelmessig deltakere på Crux som soner samfunnsstraff eller er under andre tiltak, soner med elektronisk kontroll eller som er på Crux som del av Narkotikaprogram med domstolskontroll. Generelt er opplevelsen at kontakten med fengslene ikke er tilbake på nivå som det var før pandemi, det kan skyldes forhold ved fengslene og det kan skyldes bemanningssituasjonen ved Crux.

- Andre offentlige instanser og samarbeidsparter

I forskrift om habilitering og rehabilitering 1.juli 2001 heter det: «..rehabilitering er tidsgrensede planlagte prosesser med klare mål og virkemidler hvor flere aktører samarbeider om å gi nødvendig bistand til brukerens egen innsats for å oppnå mest mulig fungering og mestringsevne, selvstendighet og deltakelse sosialt og i samfunnet». Innføringen av pakkeforløp for psykisk helse og rus fra 01.01.19 bekrefter nødvendigheten av dialog og samarbeid.

- Nabokommuner

I 2023 har kommunene Gjesdal, Klepp og Sola bidratt økonomisk til driften, og vi har kunnet tilby individuell oppfølging til personer bosatt i disse kommunene.

- **Behandlingsvirksomheter**
Vi har i løpet av året hatt kontakt med Frelsesarmeens behandlingssenter i Stavanger, Veksthuset Rogaland, Tyriliseret i Sandnes, Gauselskogen behandlings- og rehabiliteringsenhet, CRUX Verksgata Stavanger og LAR Rogaland.

Kvinnelige pasienter ved CRUX Verksgata, Veksthuset og Gauselskogen har blant annet benyttet seg av SHINEWomen-kurs og Jentekveldene på Crux.

- **Jæren Recovery College**
Crux har i 2023 deltatt i styringsgruppen for Jæren Recovery College

Samarbeid med andre frivillige aktører

- **Samarbeidsforum**
Møtes 2 ganger i halvåret. Består av frivillige aktører i Sandnes: Byprestene, FunkisHuset, Veiledningssenteret for pårørende, Frelsesarmeen, Evangeliekontakten No13, Crux. Lavterskeltilbud på Ålgård og Klepp deltar også. Samarbeid og erfaringsutveksling.
- **Kontakt med menigheter og forsamlinger**
To ganger i året sender vi ut informasjon om arbeidet, og årlig offersøknader til 56 menigheter og forsamlinger i Stavanger bispedømme.
- **Gand menighet**
Crux oppfølgingssenter har et særlig tett samarbeid med Gand menighet. Stikkord er frivillige medarbeidere, Crux blir nevnt i menighetens forbønn hver søndag, og vi mottar gode økonomiske bidrag fra Gand og Ganddalen menighet. Crux har deltatt i gudstjeneste i Gand kirke 12. februar. Gjennom preken og informasjon har vi satt fokus på arbeidet ved Crux. Diakonen i Gand kommer ofte innom på fredager for å spise lunsj, og for å være med på turen etter lunsj. Denne kontakten betyr mye både for virksomheten og for deltakere på Crux.
- **Kontakt med humanitære lag og foreninger**
Vi deltar gjerne på ulike medlemsmøter med informasjon om arbeidet ved Crux. UNG Crux har utviklet et nært og godt samarbeid med Mental Helse Ungdom Sandnes.
- **Ganddal atletklubb**
Takket være samarbeid med Ganddal Atletklubb har vi også i 2023 kunnet tilby deltakere å trene mandag, onsdag og fredag kl. 09:30-10:30. Dette tilbudet betyr mye for deltakere som er deltakere.

Samarbeid med næringslivsaktører

- **Kiwi**
Vi henter jevnlig matvarer hos Kiwi Hommersåk, Kiwi Tvedtsenteret og Kiwi Gausel. Dette betyr mye for vårt matbudsjett og at vi i det daglige har kunnet servere god og næringsrik mat, og noe søtt når anledningen har vært der. Måltidsfellesskap på Crux er viktig. Har vi fått mer mat enn vi har kunnet bruke selv har vi gitt dette videre til Med hjerte for Sandnes som formidler mat videre til mennesker i sårbare livssituasjoner.

- Sola Auto
På Crux har vi en 9-seter og en lastebil som blir brukt daglig. Sola Auto har sagt ja til å hjelpe oss med vedlikehold av bilene. Ekstra hyggelig er det at medarbeiderne gjør det med stort engasjement og stolthet over å støtte nettopp Crux oppfølgingscenter.
- Scandinavian Fittings & Flanges (SFF)
Samarbeid som innebærer delfinansiering av stilling erfaringskonsulent, se s 14. I tillegg har SFF invitert Crux på fisketur til Jonsahuset og Oilerskamper.
- Sandnes Brygge, scene & restaurant
Sandnes Brygge inviterte Crux til et fantastisk julebord i desember. God mat og flotte kulturinnslag.

Hverdagen

Noen glimt fra hverdagen

I løpet av 2023 har vi ved Crux oppfølgingscenter registret kontakt med 238 personer. Noen har klare mål og ønsker å bruke Crux regelmessig som en del av sin rehabilitering. Andre kommer hit med ønske om å få mer informasjon om tilbudet her. Det daglige oppmøte på Crux varierer fra en håndfull personer til et tyvetalls. Våre yngste deltakere er i 20-årene, de eldste har passert 60. De aller fleste er i 30-40-årene. Livssituasjon og hva den enkelte søker og har behov for er svært forskjellig. Mange vektlegger det å ha noe å stå opp til; aktiviteter og felleskap. Arbeidshjulet er et godt utgangspunkt i samtaler, og hjelper deltakerne til refleksjon, og det å ta grep om individuelle utfordringer.

De første deltakerne kommer omtrent samtidig med staben kl. 08. Staben starter med morgenmøte, deltakere gjerne med kaffe, avis og en prat. Fra kl. 08:45 er det fokus på felles aktiviteter og oppgaver.

Crux har åpent mandager, onsdager og fredager. Deltakere som vil være med på trening på Ganddal atletklubb må være på Crux senest kl. 09:20. Deltakere som ikke vil trene har mulighet for fellesskap på Crux. Etter hvert kommer frivillige medarbeidere og starter lunsjforberedelsene som fyller huset med vellukt og lunsjbordet med velsmakende retter. Måltidsfellesskapet er sentralt og viktig for oss. Etter lunsj er det forskjellige aktivitetstilbud, og rom for samtaler og individuell oppfølging.

Vi ønsker at Crux ikke bare skal være et sted å komme til, men også et utgangspunkt for aktivitet og turer. På mandager har vi kreative aktiviteter etter lunsj. Onsdager etter lunsj er det tematreff; en åpen samtale hvor vi drøfter tema som oppleves viktig for hverdagsliv, rehabilitering og livskvalitet. Hver fredag arrangerer vi fredagsturer i nærområdet. Som regel vil det alltid være noen som av forskjellige årsaker ikke kan bli med på tur. De inviteres til en omgang Yatzy eller Mexican Train; spill som preges av jevnt fordelt flaks og uflaks, og bidrar til fellesskapsopplevelse og god stemning.

Tirsdager og torsdager vil ofte gi tid til administrasjon og praktiske gjøremål, samtaler med deltakere og samarbeidsparter, utadrettet virksomhet og forberedelser.

Utrolig mye har skjedd på UNG Crux dette året. Det mest synlige er økning i antall deltakere. Gangen er full av sko og jakker hver eneste onsdag kveld, da møtes mellom 25-40 unge voksne i stua for måltid og aktivitet. Tirsdag formiddager har vi hatt aktivitetsbaserte smågrupper med god oppslutning og gode tilbakemeldinger. Siste helg i hver måned har det blitt gjennomført et helgearrangement; fjelltur, dresinsykling; åpent hus med overnatting, Via Ferrata mm. Gjennom året har det blitt arrangert noen fellesarrangement mellom ung'crux og den ordinære driften, og vi ser også at flere ung crux'ere har blitt med i det ordinære tilbudet på huset.

Ett sentralt aktivitetstilbud ved Crux er Crux Vedlikehold. Crux Vedlikehold tar arbeidsoppdrag for privatpersoner, borettslag og næringsliv. Vi ønsker å tilby praktisk meningsfull arbeidstrening, og utføre oppdragene på en måte kundene kan være fornøyd med. Samtidig ser vi på aktivitetene som en arena for å lære nye ting, gjøre ting sammen, og se den enkeltes potensiale og utfordringer i et trygt og godt arbeidsmiljø. Crux Vedlikehold gir arbeidstrening mandag – torsdag kl. 09-15.

Noen kommer og er på Crux fra vi åpner til vi stenger for dagen. Andre er innom deler av dagen eller bare for kortere ærend. Deltakerne er forskjellige, og skal selvfølgelig benytte Crux i samsvar med sine behov og ønsker. Noen deltakere ønsker oss inn i ansvarsgruppene sine, og det prøver vi å prioritere. Vi ønsker å ha en fleksibel tilnærming. Deltakerne kan spørre oss om alt; det er ikke alltid vi har den tiden som kreves, og det er ikke alltid vi har den kompetansen som er nødvendig, men vi ønsker å gå sammen med deltakerne mot de mål den enkelte har satt seg. Noen ganger er det viktigste å få satt ord på ting som man synes er vanskelig. Andre ganger kan det være hjelp med data eller lekser, hjelp til å få tatt vanskelige telefoner etc.

Det er relativt enkelt å holde oversikt over hvor mange deltakere som er innom Crux i løpet av en dag, men andre møtepunkter kan være vanskeligere å registrere. Mye av kontakt og oppfølgingsarbeidet skjer også per samtaler og meldinger på telefon, og vi har ingen registrering som fullt ut dokumenterer dette.

Crux har fleksible og dedikerte ansatte og frivillige medarbeidere som i mange år har gjort det mulig å få til faste kveldsarrangement på Crux. Det er blitt sagt at diakonien fortsetter der det offentlige slutter. Å bygge nye sosiale nettverk er utfordrende, og for noen av deltakerne blir kontakten med Crux en viktig kilde til omsorg, fellesskap og tilhørighet. Stiftelsen har en ambisjon om å gjøre verden litt bedre. Det handler om det nære og det konkrete.

I løpet av året treffer vi mange mennesker; noen bare i korte øyeblikk, andre blir vi godt kjent med. Vi blir daglig minnet på at mennesker er mye mere enn førsteinntrykket, mer enn diagnoser og rushistorie, mer enn kriminalitet og soningsforhold, mer enn det en ikke føler en har lykket med, og kan kjenne skyld og skam over. Endringsprosesser er krevende og tar ofte lang tid. Vi kan kjenne på ærbødighet, og takknemlighet over den åpenheten og tilliten som vises i sårbare og ofte krevende prosesser i våre deltakeres liv.

Noen deltakere gir uttrykk for en tilhørighet som gjør at kontakten vedvarer over tid. Det at tidligere deltakere stikker innom eller tar kontakt er ofte gode møter og til stor inspirasjon. Det er motiverende for oss å se at deltakere klarer å stå i prosessene og tar skritt i det å nå egne mål; enten det er knyttet til å leve rusfritt, det å klare å bo eller holde på en jobb, eller komme i kontakt med gamle venner eller det å få nye kontakter.

Aktiviteter

Det har i 2023 vært registrert 3990 (3496) oppmøter på aktiviteter/samtaler i regi av Crux oppfølgingscenter. Vi tror at de reelle tallene er høyere.

Eksempler på aktiviteter ved Crux oppfølgingscenter i 2023:

- Arbeidstrening i Crux Vedlikehold, mandag-torsdag kl. 09:00-15.00.
- Tilbud om trening på Ganddal atletklubb, tre dager i uka kl. 09:30-10:30
- Kreative aktiviteter. Mandager kl. 12:15-14:00.
- Tematreff/husmøter. Onsdager kl. 12:15-13:00. Åpen gruppesamtale om tema som er viktig for hverdagsliv og rehabilitering.
- Fredagstur, kl. 12:15-14:45. Turer i nærområdet + noen dagsturer.
- Jentekvelder siste tirsdagen i måneden, kl. 18:00-20.00. Kreativ fellesaktivitet, god mat og massasje for dem som ønsker det.
- Damenes aften på kvinneavdelingen Stavanger fengsel, 3 samlinger våren 2023. Kvinneavdelingen ble stengt.
- Kveldsåpent første og tredje torsdag i måneden kl. 18:00-20:30. Varm mat, uformell prat, diverse spill, noen ganger eksterne gjester/program.
- SHINEWomen kurs
- Vita E (vita experience = livserfaring) – uformelle månedlige samlinger for kvinner med vekt på fellesskap, håndarbeid og samtale.
- UNG Crux, åpent hus onsdagskvelder. Ung Tirsdag, aktivitetsgruppe tirsdag dagtid, og helgearrangement siste helgen i måneden.

Se s. 12: UNG Crux «Høydepunkter».

Informasjonsarbeid

For oss er det viktig at våre samarbeidsparter er informert om hva vi driver med. Vi sender ukentlig ut ukeplan til samarbeidsparter og deltakere. I tillegg til dette bruker vi Facebook (cruxsandnes og UNG Crux) og Instagram (cruxoppfølgingscenter og cruxung) for å dele noen historier og opplevelser med følgerne.

Stiftelsen CRUX har også en hjemmeside på stiftelsenocrux.no hvor stiftelsen presenterer virksomheten og tjenestene våre.

Høydepunkter

UNG Crux

I samarbeid med Mestringsenheten i Sandnes kommune søkte vi og fikk støtte fra Helsedirektoratet til et UNG Crux prosjekt. Formålet er å forebygge ensomhet blant unge voksne (18-40 år) med rushistorikk i overgangen til et rusfritt liv. UNG Crux er også åpent for andre unge voksne som ønsker å ta grep for å forhindre isolasjon, ensomhet og opplevelse av utenforskap. Vi ønsker å bidra til trygghet og økt samfunnsdeltakelse. Prosjektleder ble ansatt fra 18.10.21 og arbeidet med å utforme tilbudet, rekruttere deltakere og yngre frivillige medarbeidere kunne starte opp.

Gjennom hele 2023 har det vært faste samlinger onsdager på kveldstid og UNG Helg; et helgearrangement siste helga i måneden. Vi har også hatt et aktivitetstilbud på dagtid tirsdager, UNG Tirsdag; for dem som ønsket et tilbud i mindre gruppe. Totalt har 118 personer vært innom en eller flere ganger, 7 personer er registrert med 41-84 møter i den andre enden av skalaen er det 33 personer som bare har vært innom 1 gang. Generelt har det vært et stort og variert aktivitetstilbud. Inkludert i onsdagskveldene er også tema-kvelder, der deltagerne jobber med å bli bedre kjent med seg selv. Noen av temakveldene har Mestringsenheten bidratt med ulike tema, vi har også hatt besøk av prest som har snakket om når livet ikke blir slik du ventet og av tannpleier. En gang i kvartalet bruker vi stiftelsens Fuelbox som utgangspunkt for samtale og dette har vist seg å fungere svært bra. Sentralt i UNG Crux er også tilbud om samtaler/individuell oppfølging til dem som ønsker det. Det er jevnlig innhentet tilbakemeldinger fra deltagerne, som viser at de setter stor pris på tilbudet. Det har vært 10 faste frivillige som sammen med prosjektleder/prosjektmedarbeider har bidratt til å drifte tilbudet. Ved årsslutt ser vi at det har kommet noen nye frivillige til, men det er flere som har sluttet og derfor vil det være viktig for oss å rekruttere nye frivillige medarbeidere.

Høydepunkter i 2023 har for mange vært overnattingsturene; Preikestolen og Dyreparken, og alle måltidene vi har hatt i fellesskap som har brakt med seg mange gode samtaler, masse tull og tøys, og trygge gode relasjoner. En opplevelse utenom det vanlige var Den store Mikke-Mus festen i november – fest og avskjed med Bea. Her ble vi alle berørt av smerten over at livet også i et ungt liv er midlertidig, og at det kjennes skjært og vondt når det går mot en slutt.

Crux oppfølgingscenter har over tid opplevd at gjennomsnittsalderen på deltakere har økt, og vi har ønsket at Crux også skal oppleves som et relevant og godt tilbud til yngre deltakere. I dette har UNG Crux vært et flott og viktig tilskudd. Noen ganger har vi hatt felles aktiviteter for både Crux og UNG Crux. Vi opplever også at noen flere unge voksne tar del i fellesskapet på dagtid, slik sett er UNG Crux en vitalisering av hele Crux.

Hekkan så bra. Minnekonsert

4 juni var det arrangert minnekonsert for Frode Rønli – også kalt Froddien, musiker og vokalist i bandet i Stavangerensemblen. 26 artister stilte til minnekonserten i en fullstappet Kuppelhallen. De nærmeste etterlatte ønsket at overskuddet fra t-skjortesalg skulle gå til UNG Crux. I forbindelse med konserten fikk UNG Crux medieomtale i TV-Vest. Under konserten ble arbeidet vi driver presentert, og etter konserten fikk vi kr. 25.000,-. En synliggjøring og en støtte vi er utrolig takknemlig for!

Tematreff & turer

Hver onsdag etter lunsj samles vi i stua for tematreff. Det er ulike tema som berører endringsarbeid, hverdagslivets gleder og utfordringer eller vi tar utgangspunkt i Fuelboxen som stiftelsens erfaringskonsulenter utarbeidet for noen år siden.

Vi er heldige som bor i et område med mange turalternativ. På fredager er det mulighet for å bli med på korte og noen ganger lengre turer i nærområdet. For ganske mange er årets høydepunkt når SFF har invitert deltakere til Jonsahuset og laksefiske i Håelva.

Crux er et fellesskap og et tilbud vi skaper sammen; deltakere, frivillige medarbeidere, ansatte og gode samarbeidspartnere. Vi opplever at både på tematreff på Crux og turene skaper arenaer for mange gode samtaler i fellesskap.

Satsningsområder 2023

Måloppnåelse for stiftelsen CRUX

Stiftelsen CRUX har utarbeidet en strategiplan for 2018–2023 som har gitt føringer for virksomhetenes tiltaksplan og mål.

Gjennom blant annet å implementere et eget verdidokument, har vi økt bevisstheten rundt vår selvforståelse som en diakonal, ideell virksomhet. Dette gjelder også våre holdninger og handler i møte med enkeltmennesker. For å imøtekomme flere menneskers udekkete behov for støtte, har stiftelsen hatt et ønske om å vokse. I CRUX mestring og fellesskap har vi vokst gjennom å jobbe aktivt med utvikling av tilbudene ved den enkelte virksomhet, om enn ikke i antall oppfølgingssentre.

Vi har også i 2023 vært opptatt av kvalitet, inkluderende faglighet og godt tverrfaglig samarbeid, noe som har gjort oss til et relevant oppfølgingstilbud og en relevant samarbeidspartner for offentlige og frivillige aktører innen rus- og kriminalomsorg og psykisk helse.

Faglige oppdateringer

I 2023 var vi med på to fagsamlinger som var skreddersydd for virksomheter i CRUX mestring og fellesskap. På samlingen i mai ble det satt søkelys på de verdiene som ligger til grunn for stiftelsen CRUX og vårt arbeid med utsatte grupper. Videre jobbet vi med hvordan vi kan styrke teamet og motvirke omsorgstrøtthet.

I september fikk vi en oppdatering på rusfeltet med temaer som: Ny forskning, rustrender, behandlingsformer i TSB og oppfølging etter behandling. Takk til de dyktige fagfolkene som stilte fra: Høgskulen Vestlandet, psykolog Sonja Mellingen, CRUX Kalfaret behandlingssenter, psykologene Mona Godø og Tordis Stokke, Ukom – statens undersøkelseskomisjon for helse og omsorgstjenesten, lege og spesialt i samfunnsmedisin og allmennmedisin Pål Iden.

Å være til stede for deltakerne

Vår viktigste oppgave er å være til stede for deltakeren, og sammen med dem og våre samarbeidspartnere videreutvikle Crux. Vi ønsker å være bevisst en dialog med deltakerne som aktivt etterspør hva de har behov for, og hvordan vi kan møte dette enten i individuell oppfølging eller i et fellesskapsperspektiv. «Vi er medvandrere som står opp

før mennesker i sårbare og utfordrende livssituasjoner, så de kan oppleve trygghet og nå sine mål. Vi har med de ressursene vi har et ganske stort aktivitetsnivå og strekker oss langt med tanke på åpningstid og tilgjengelighet. Samtidig er deltakerundersøkelsen fra Rambøll (2022) en stadig påminnelse om at vi kan bli bedre.

UNG-Crux

Mål for 2023 er å utvikle prosjektet i samsvar med prosjektbeskrivelse, rekruttere deltakere og yngre frivillige medarbeidere. Prosjektgruppa må samtidig holde fokus på hvordan vi kan skaffe finansiering til videreføring av prosjektet. *Se Høydepunkt s. 12.*

Stabsutvikling

Staben ved Crux er liten, og består av engasjerte og dedikerte medarbeidere som vil mye og strekker seg langt. I en drift med mye aktivitet, ansatte som jobber i prosentstillinger og til forskjellige tider er det utfordrende å finne felles møtetid. Vi har leid inn ekstern veileder, og har regelmessige personalmøter. Et godt arbeidsmiljø og trivsel kommer ikke av seg selv, men er et resultat av felles anstrengelse for å møte hverandre med forståelse, bekreftelse og anerkjennelse i et felleskap hvor vi også får brukt evnene våre.

Øke inntekter

Budsjett for 2023 innebar at vi måtte ha kontinuerlig fokus på å holde driftsutgiftene nede og øke inntektene. Vi har en drift som er avhengig av mange faktorer og er sårbar. Ved års slutt kan vi se at vi regnskapsmessig kom i mål. Vi tror det er et potensiale til økt støtte fra lokalt næringsliv og fra privatpersoner som ønsker å støtte arbeidet gjennom givertjeneste til Crux. Det vil kreve synliggjøring og målrettet arbeid.

Fakta og tall 2023 (2022 i parentes)

Deltakere

Antall kontakter totalt: 238 (216) hvorav 118 (77) i UNG Crux. Noen har vært med både i UNG Crux og i ordinært tilbud ved Crux oppfølgingssenter

Antall regelmessige (R) deltakere: 73 (51)

Antall periode (P) deltakere: 48 (44)

Antall sporadiske (S) kontakter/gjester: 117 (120)

Antall nye: 149 (165)

Tilhørighet, kommuner som gav tilskudd 2023

Sandnes: 145 (R:44, P:26, S:59) (129)

Gjesdal: 11 (4)

Klepp: 8 (5)

Sola: 6 (4)

Tilhørighet, kommuner uten tilskudd

Stavanger: 33 (40)

Time: 6 (6)

Andre kommuner i fylket: 14 (15)

Andre kommuner: 10 (10)

Utland: 5 (2)

I det daglige oppmøtet er langt de fleste bosatt i Sandnes. Gjennom økonomisk støtte fra nabokommuner, støtte fra KDI og samarbeid med behandlingsinstitusjoner kan vi gi noe tilbud til personer bosatt andre steder.

Alder, Kjønn

Kvinner: 121 (112)

Menn: 117 (104)

Snittalder: 36 år (38)

Kontakt som del av:

Behandling: 31 (Jentekveld: 7, SHINE 6, UNG Crux 18, CV 2) (38)

Soning: 41 (Damenes Aften: 16, Kveldsåpent: 17, Soning på Crux: 8, UNG Crux: 1) (36)

Noen aktivitetstall

Antall besøk: 3990 (3496)

Crux Vedlikehold: 154 dager med deltakere, 287 deltakere (131/216)

Trening: 137 ganger, 444 deltakere (135/470)

Tematreff: 34 ganger, 214 deltakere (32/272)

Kreativ Time: 38 ganger, 113 deltakere (31/113)

Fredagstur: 45 ganger, 196 deltakere (52/270)

Jentekvelder: 9 ganger, 77 deltakere/Vita E: 8 ganger, 26 deltakere (14/98)

SHINEWomen: 10 ganger, 42 deltakere (12/61)

Kveldsåpent (torsdager): 18 ganger, 127 deltakere (19/127)

Damenes Aften (Stavanger fengsel): 3 ganger, 16 deltakere (3/21)

UNG Crux onsdager: 44 arrangement, 1114 deltakere (49/682)

UNG Tirsdag: 37 arrangement, 275 deltakere (21/94)

UNG Helg: 13 arrangement, 132 deltakere (10/70)

UNG Bonus: 12 arrangement, 87 deltakere

(I aktivitetstallene er det ikke tatt med ansatte og frivilliges deltakelse i aktivitetene.)

Samtaler:

Totalt er det registrert 282 samtaler. Vi vet at dette tallet er vesentlig høyere. Det er ulike samtaler i løpet av uka på Crux. Noen samtaler er det deltakeren selv som ber om, andre ganger er det ansatte som tar initiativ til samtaler. Noen samtaler er inntakssamtaler, noen samtaler har mål om å hjelpe deltaker i sin individuelle prosess mot egne mål (arbeidshjulsamtaler) og så er det samtaler vi må ta som deltaker som regel ikke selv ønsker; samtaler ved mistanke om rus eller holdninger og adferd som ikke er akseptable i fellesskapet.

Arbeidstrening

Crux Vedlikehold: 6 deltakere (R:3, P:2, S:1, 2 som del av soning) (12)

APS: Ingen

KVP: Ingen

Aktivitetstall Kriminalomsorgen

Fengselsbesøk/antall samtaler enkeltpersoner: 0 personer (0)

Damenes Aften: 3 ganger, 16 deltakere (2/17)

Samfunnsstraff: 2 personer / 55 timer (4/484)

Elektronisk kontroll: 2 personer / 49 (7/320)

Narkotikaprogram med domstolskontroll: 3 personer / 496 timer (3/425)

Frigangstillatelse for å delta på Crux: 1 personer / 106 timer (1/215)

UNG Crux: Frigangstillatelse for å delta på Crux: 1 person/20 timer

Frivillige

Antall frivillige: 32 (34) + 10 UNG Crux (9)

Antall nye frivillige: 4 (5) + 3 UNG Crux (9)

Antall timer/årsverk: 1734 t (1626) + 450 t (646) (UNG Crux) = 2184 t / 1,3 årsverk (2272 t/1,3 årsverk)

Ansatte pr 31.12.23

Antall ansatte: 6 (6)

Antall årsverk: 4,22 (4,03)

Driftsstyret avvirket 28.11.23

Per Asle Ousdal, styreleder

Trude Lønning

Pauline Erika Eklund

Astrid Myklatun

Cecilie Reinertsen Egeland

Økonomi

Omsetning i 2023 ble på kr 4.466.000 (4.122.000) Sentrale samarbeidspartnere var Helsedirektoratet kr 1.000.000 og Kriminalomsorgsdirektoratet kr 250.000.

Sandnes kommune bidro med kr 1.000.000 (965.000). Kommunene Gjesdal, Klepp og Sola bidro til sammen med kr 25.000. Helsedirektoratet bidro med prosjektmidler kr 332.000, Sandnes kommune prosjektmidler kr 345.000, Vernelagsstiftelsen kr 60.000, Den norske kirke (Bispedømme) kr 50.000, andre tilskudd kr 75.000.

Salg av tjenester (Crux Vedlikehold, i 2023 inntektsbringende drift i 11 mnd.) bidro med kr 732.000 (632.000). Støtte fra bedrifter, legater og stiftelser kr 412.000. Gaver privatpersoner kr 112.000.

Andre inntekter var kr 83.000 (53.000).

Fokus i 2024

Det er en sentral utfordring at det er mangel på god nok oppfølging og behandling for dem som trenger det aller mest. Oppfølgingssentrene i CRUX mestring og fellesskap er innrettet med en skreddersydd, helhetlig tilnærming som kan imøtekomme de sammensatte problemstillinger i målgruppene. Stiftelsen CRUX ønsker fortsatt å være synlig som en tydelig diakonal stemme i samfunnet for å fremme deltakernes interesser.

På vårt tjenesteområde, CRUX mestring og fellesskap, jobbes det videre med å sikre at ledere og medarbeidere er oppdatert på trender i tiden for våre felt. CRUX legger også stor vekt på utveksling av erfaringer og kompetanse på tvers av oppfølgingsvirksomhetene.

Vi vil fortsette å ivareta erfaringskompetansen, både gjennom Erfaringsnettverket og gjennom systematisk feedback fra deltakerne på de strukturerte Arbeidshjul-samtalene. I 2024 vil vi også gjennomføre en ny deltakerundersøkelse.

I tillegg vil vi ved CRUX Crux oppfølgingscenter jobbe med:

UNG-Crux

Ved inngangen til 2024 står vi uten sikker finansiering av dette arbeidet, samtidig som både tilbakemelding fra deltakere, og Sandnes kommune bekrefter at det er ønskelig og viktig å videreføre dette arbeidet. Mål for 2024 er å sikre og videreutvikle UNG Crux.

Arbeidshjulsamtaler

Vår viktigste oppgave er å være til stede for deltakerne og sammen med dem og våre samarbeidsparter videreutvikle Crux. Vi ønsker å være bevisst en dialog med deltakere som aktivt etterspør hva de har behov for. De som svarte i deltakerundersøkelsen (2022) ønsker mer individuell oppfølging (mot personlige mål) og mer samordnet støtte fra hjelpeapparatet. Vi ønsker å styrke denne kvaliteten ved Crux.

Øke inntekter

Budsjett for 2024 innebærer at vi må ha kontinuerlig fokus på å holde driftsutgiftene nede og øke inntektene. Vi tror det er potensiale til økt støtte fra lokalt næringsliv og fra privatpersoner som ønsker å støtte arbeidet gjennom givertjeneste til Crux.

Vi tror på kraften i gode
relasjoner der det faglige og
det vanlige virker sammen.

Jonas Lies gate 11, 4319 Sandnes
Telefon: 51 21 01 91
crux@stiftelsen-crux.no
stiftelsen-crux.no